

Teaching Guide				
Identifying Data				2015/16
Subject (*)	Contabilidade	Code	611G01020	
Study programme	Grao en Economía			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Graduate	2nd four-month period	Second	Obligatoria	6
Language	Spanish			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Economía Financeira e Contabilidade			
Coordinador	Muiño Vazquez, Maria Flora	E-mail	flora.muino@udc.es	
Lecturers	Anido Martinez, Cristina Longarela Ares, Ángeles María Muiño Vazquez, Maria Flora	E-mail	cristina.anido@udc.es angeles.maria.longarela.ares@udc.es flora.muino@udc.es	
Web				
General description	Introducir ao alumno nos conceptos básicos relativos ao proceso de elaboración, comunicación e interpretación da información financeira.			

Study programme competences / results	
Code	Study programme competences / results
A1	CE1- Contribuír á boa xestión da asignación de recursos tanto no ámbito privado como no público.
A2	CE2-Identificar e anticipar problemas económicos relevantes en relación coa asignación de recursos en xeral, tanto no ámbito privado como no público.
A3	CE3-Aportar racionalidade á análise e á descripción de calquera aspecto da realidade económica.
A4	CE4-Avaliar consecuencias e distintas alternativas de acción e seleccionar as mellores, dados os obxectivos.
A5	CE5-Emitir informes de asesoramento sobre situación concretas da economía (internacional, nacional ou rexional) ou de sectores da mesma.
A6	CE6-Redactar proxectos de xestión económica a nivel internacional, nacional ou rexional. Integrarse na xestión empresarial.
A7	CE7-Identificar as fontes de información económica relevante e o seu contido.
A8	CE8-Entender as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais acerca de cómo funciona a economía.
A9	CE9-Derivar dos datos información relevante imposible de recoñecer por non profesionais.
A10	CE10-Usar habitualmente a tecnoloxía da información e as comunicación en todo a seu desempeño profesional.
A11	CE11Leer e comunicarse no ámbito profesional en máis dun idioma, en especial en inglés.
A12	CE12-Aplicar á análise dos problemas criterios profesionais baseados no manexo de instrumentos técnicos.
A13	CE13-Comunicarse con fluidez no seu contorno e traballar en equipo.
B1	CB1 - Que os estudantes demostren posuir e comprender coñecementos nun área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral, e que soe encontrar nun nivel que, aínda que se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
B2	CB2 - Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dun xeito profesional e posúan as competencias que se demostran por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da su entorna de traballo.
B3	CB3 - Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da su área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
B4	CB4 - Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
B5	CB5 - Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía

B6	CG1- Que os estudantes formados se convertan en profesionais capaces de analizar, reflexionar e intervir sobre os diferentes elementos que constitúen un sistema económico
B7	CG2 - Que os estudantes coñezan o funcionamento e as consecuencias dos sistemas económicos, as distintas alternativas de asignación de recursos, acumulación de riqueza e distribución da renda e estean en condicións de contribuír ao seu bo funcionamento e mellora
B8	CG3 -Que os estudantes sexan capaces de identificar e anticipar os problemas económicos relevantes, identificar alternativas de resolución, seleccionar as máis axeitadas e avaliar os resultados aos que conduce.
B9	CG4 -Que os estudantes respecten os dereitos fundamentais e de igualdade de oportunidades, non discriminación e accesibilidade universal das persoas con minusvalidez.
C1	CT1-Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	CT2-Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	CT3-Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	CT4-Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	CT5-Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	CT6-Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Learning outcomes			
Learning outcomes	Study programme competences / results		
Coñecer o método contable e o seu output: os estados financeiros	A1 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A12	B2 B7	C3
Registrar contablemente, presentar e interpretar calquera transacción económica básica.	A1 A2 A3 A4 A5 A9		C3 C5
Capacidade para aprender de xeito autónomo, buscando a solución a novos problemas a través da aplicación dos coñecementos adquiridos.	A7 A9	B1 B3 B5 B6 B8	C3 C6
Capacidade para traballar en equipo de maneira consultiva.	A7 A11 A13	B4 B9	C1 C7 C8
Ter un comportamento ético nos negocios.	A1 A2		C4

Contents

Topic	Sub-topic
Primeira parte: Fundamentos básicos da contabilidade	
Tema 1: Introducción á contabilidade.	1.1. Actividade económica e necesidade de información. 1.2. Concepto de contabilidade. 1.3. Divisións da contabilidade.
Tema 2: A información financeira.	2.1. Usos e usuarios da información financeira. 2.2. Características básicas da información financeira. 2.3. Normativa para á elaboración da información financeira.
Tema 3: O balance de situación.	3.1. O patrimonio da empresa. 3.2. Principio de dualidade. 3.3. Elementos patrimoniais: activos, pasivos e neto.
Tema 4: A conta de resultados e o estado de fluxos de efectivo.	4.1. Criterio do devengo. 4.2. Resultado do período: ingresos e gastos. 4.3. Fluxo de efectivo: cobros e pagos.
Tema 5: O método contable.	5.1. Transaccións económicas e feitos contables. 5.2. A conta. 5.3. Tecnicismos das contas.
Tema 6: Rexistros contables.	6.1. Anotacións no libro diario. 6.2. Traspaso do libro diario ó libro maior. 6.3. Balance de comprobación e estados financeiros.
Tema 7: O ciclo contable	7.1. Rexistro das operacións realizadas no período. 7.2. Axustes por aplicación do devengo. 7.3. Preparación de estados financeiros. 7.3. Peche de contas temporais.
Segunda parte: Introducción ao rexistros, presentación e interpretación de estados financeiros	
Tema 8: Operacións de explotación	8.1. Compras de existencias. 8.2. Vendas de existencias. 8.3. Custe de produtos vendidos e existencias finais. 8.4. Outros ingresos y gastos de explotación.
Tema 9: Operacións de investimento e financiamento	9.1. Compras de inmovilizado. 9.2. Vendas de inmovilizado. 9.3. Achegas dos accionistas. 9.4. Préstamos e outras débedas.
Tema 10: O contido dos estados financeiros	10.1. O balance de situación. 10.2. A conta de resultados. 10.3. O estado de fluxos de efectivo. 10.4. A memoria e outra información financeira.
Tema 11: Análise da situación financeira	11.1. A situación financeira a curto prazo. 11.2. Capacidade de xerar recursos e situación financeira a longo prazo.
Tema 12: Estudo da rendibilidade	12.1. Rendibilidade económica. 12.2. Rendibilidade financeira. 12.3. O apalancamento financeiro.

Planning

Methodologies / tests	Competencies / Results	Teaching hours (in-person & virtual)	Student?s personal work hours	Total hours

Guest lecture / keynote speech	A1 A2 A3 A7 A8	17	34	51
Directed discussion	A4 A5 A9 A11 A13 B4 B6 B8 B9 C4 C6	7	21	28
Multiple-choice questions	A4 B2	1	2	3
Workshop	A6 A10 A12 B2 B1 B3 B5 B7 C1 C3 C5 C7 C8	18	36	54
Objective test	A4 B2	2	8	10
Personalized attention		4	0	4

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Guest lecture / keynote speech	Exposición feita polo profesor dos conceptos básicos necesarios para que os alumnos poidan buscar solución ós problemas contables tratados no programa.
Directed discussion	Preparación dos temas formulados polo profesor e participación na discusión dos mesmos na aula.
Multiple-choice questions	Durante o curso realizarase una proba tipo test sen previo aviso.
Workshop	Resolución de exercicios e casos prácticos en grupo, tanto na aula coma fora dela, con apoio do profesor.
Objective test	Exame final sobre aspectos teóricos e prácticos.

Personalized attention	
Methodologies	Description
Directed discussion Multiple-choice questions Workshop	Os problemas contables propostos para a súa resolución na aula teñen por obxecto afianzar a comprensión dos conceptos e da técnica contable. Para isto, o alumno será guiado polo profesor de xeito que poda chegar á solución ou solucións dos problemas que se lle propoñen. Adicionalmente, por medio das titorías, o profesor guiará a preparación das cuestións propostas para discutir na aula e a resolución das tarefas deseñadas para realizar fora da aula. Por último, as titorías en grupo (4 horas ó longo do cuadrimestre) destinaranse a discutir casos prácticos que pola súa complexidade ou variedade de solucións posibles requiren un maior grado de atención personalizada. Os grupos dividiranse en dous (15 alumnos aprox.) para as titorías en grupo. O profesor tratará de fixar as horas para as mesmas, se hai dispoñibilidade de aulas, na franxa horaria inmediatamente anterior ou posterior a aquela na que o grupo teña asignada a súa docencia.

Assessment			
Methodologies	Competencies / Results	Description	Qualification
Objective test	A4 B2	A fin de curso, no día e hora fixados polo centro, realizarase un exame dos contidos teóricos e prácticos.	50
Multiple-choice questions	A4 B2	Durante o curso realizarase unha proba tipo test. O alumno que, por calquera razón, non realice a proba terá a cualificación de cero na mesma.	10
Workshop	A6 A10 A12 B2 B1 B3 B5 B7 C1 C3 C5 C7 C8	Valorarase, a través de pequenas probas escritas individuais realizadas na aula, a aprendizaxe fora da aula baseada na resolución dos exercicios e casos prácticos propostos polo profesor.	40

Assessment comments

A metodoloxía proposta

persigue dous obxectivos básicos: i) incentivar ó alumno para que traballe de xeito continuado ó longo do curso e ii) fomentar a autonomía do alumno no proceso de aprendizaxe. Con este fin, ó alumno pídeselle que:

a) Prepare, individualmente ou en

grupo, as cuestións indicadas polo profesor para á súa discusión na aula.

Valórase, tanto o rigor nos argumentos utilizados, consecuencia da súa preparación previa, como a habilidade para presentar e defender o seu punto de vista fronte ao dos seus compañeiros. Por esta vía o alumno pode compensar con ata 1 punto a cualificación total obtida coa avaliación continua (obradoiro e proba de resposta múltiple), sen superar o máximo que corresponde a esta avaliación (5 puntos).

b) Semanalmente realice os exercicios e casos prácticos propostos polo profesor. Recoméndase o traballo en equipo para discutir as posibles solucións. Ao inicio dunha das dúas sesións de cada semana o profesor presentará aos alumnos un pequeno exercicio, similar aos propostos para realizar fora da aula, que cada alumno deberá resolver de xeito individual no

tempo marcado polo profesor. Estes exercicios recolleranse e de todos eles o profesor valorará catro, elixidos aleatoriamente ao rematar o cuadrimestre. En canto ao exame final

e á cualificación na acta, lémbrense os seguintes acordos da Comisión Permanente da Facultade de Economía e Empresa do 6 de xullo de 2011: Cualificación de non presentado.

Corresponde ao alumnado, cando só participe de actividades de avaliación que teñan unha ponderación inferior ao 20% sobre a cualificación final, con independencia da cualificación acadada. Condicións de realización do exame final.

Está prohibido acceder á aula de exame con calquera dispositivo que permita a comunicación co exterior e/ou o almacenamento de información. Avaliación da oportunidade de xullo. Esta debe realizarse cos mesmos criterios que os utilizados, no seu caso, na avaliación do primeiro ou do segundo cuadrimestre.

Por último, no caso de que

ao alumno se lle conceda unha oportunidade de "avaliación adiantada", e só nese caso, realizárase unha proba mixta encamiñada a

avaliar todas as competencias e contidos propios da materia.

Sources of information

Basic	- Muñoz Merchante, Ángel (2008). Fundamentos de Contabilidad. Ramón Areces - Larrán Jorge, Manuel (Coord.) (2009). Fundamentos de Contabilidad Financiera. Pirámide - Solà Tey, Magda y Vilardell Riera, Inmaculada (2009). Introducción a la Contabilidad General. McGraw Hill
Complementary	- Horngren, C.T.; Harrison, W.T y Bamber, L. S. (2003). Contabilidad. Pearson

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Análise das Operacións Financeiras/611G01004

Economía da Empresa: Dirección e Organización/611G01008

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Other comments

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.